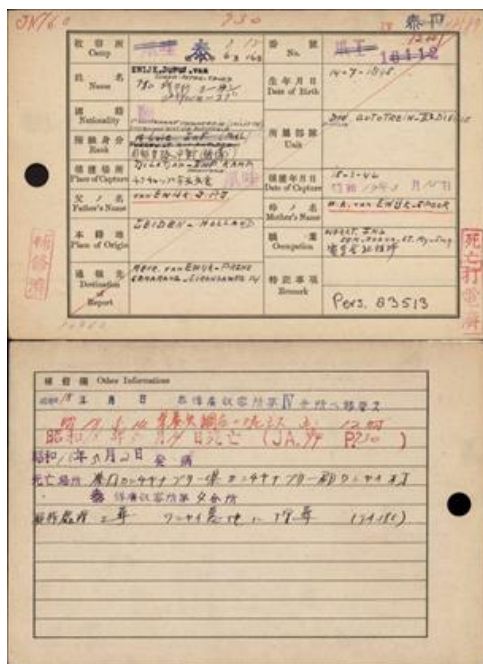

Johan van Ewijk

Johan Peter Jacob van Ewijk is geboren op 14 juli 1895 in Leiden. Hij trouwde in 1920 in Leiden met Lijsbeth Prins (19 november 1898, Leiden). In 1927 werd hun tweede zoon geboren. Hij werkte voor de oorlog bij de Samarang-Joana Stoomtram-Maatschappij en was begin jaren '30 gemeenteraadslid in de gemeente Tegal.

Johan was hopman bij de groep Jong Holland van het NIPV in Semarang. Zijn vrouw was voorzitter van de afdeling Semarang van het Meisjes Gilde. Ook hun zoon Hans was lid van deze groep. Later werd Johan districtscommissaris van district Semarang bij de NIPV. In juli 1938 werden in Salatiga op terrein van het politiebureau de Java patrouille eindwedstrijden van Nederlands Indische Padvinderebond gehouden. Er waren patrouilles uit West, Midden en Oost Java. Hopman van Ewijk was de kampleider.

Tijdens de mobilisatie was hij 1^e luitenant bij de Autotrein divisie van het Koninklijk Nederlands Indisch Leger (KNIL). Hij werd krijgsgevangen genomen in Tjilatjap op 15 maart 1942. Zijn zoon was tijdens de mobilisatie soldaat. Op 1 februari 1943 gingen Johan en zijn zoon met de Maebashi Maru 2 met ongeveer 1900 krijgsgevangenen (3 Engelsen, verder allemaal Nederlanders) uit Soerabaja (HBS-kamp) naar Singapore, de zogenaamde Java Party 12., het 12e krijgsgevangenen-transport dat van Java vertrok. De route liep vlak langs de noordkust van Java. Het was een smerig schip, afgewerkte kolen lagen aan dek; alles, ook de bemanning, zag er zwart en vettig uit. De krijgsgevangenen werden in het voorste ruim gepropt, officieren en manschappen door elkaar. Door een visvergiftiging werden velen beroerd en moesten overgeven. Daarnaast trad nog een permanganaat-vergiftiging op doordat de verdunde permanganaat

(gebruikt om eetgerei af te spoelen) per ongeluk als thee werd geschonken; maag- en buikklachten waren het gevolg. Op 3 februari 1943 kwam het schip aan op de rede van Tandjong Priok en ongeveer 200 man werden afgekeurd en aan wal gebracht. Na twee dagen ging het schip verder richting Singapore. Op 9 februari kwam het schip in Singapore aan. De mannen werden in open vrachtauto's in de stromende regen getransporteerd naar de kazernes van Changi. Vader en zoon gingen op 16 april 1943 met een treintransport naar de Birmaspoorweg waar ze tewerkgesteld werden.

De Birma-Siamspoorweg, Birmaspoorweg of Dodenspoorlijn was een spoorlijn van 415 km tussen Non Pladuk in Thailand (Siam) en Thanbyuzayat in Myanmar (Birma). De spoorlijn was voor de Japanse bezetters nodig om een directe verbinding naar de kust van Birma te creëren, zodat Japanse schepen niet meer om het hele schiereiland hoefden te varen.

Het werk aan de spoorlijn begon op 16 september 1942 en werd 16 maanden later voltooid. Er werd gebruikt van oude spoorlijnen die onder andere op Java en andere bezette gebieden in Zuidoost Azië ontmanteld werden. De Japanners maakte gebruik van krijgsgevangenen en burgers om de spoorlijn aan te leggen. Er werd aan de beide uiteinden van de spoorlijn in Thailand en in Birma begonnen met werken. Alle krijgsgevangenen werden in groepen onder de kampen verdeeld die naast de rivieren Khwae Yai en Khwae Noi waren geplaatst. Als een traject klaar was, ging een groep naar een volgend werkkamp om aan een volgende traject te werken. In de zomer van 1943 werd de zogeheten 'Speedo-tijd' door de Japanners ingevoerd. De dwangarbeiders moesten zich dubbel inspannen om het spoor af te krijgen. De dwangarbeiders ontmoeten elkaar in oktober 1943 in Konkuita.

Tijdens de aanleg stierven per dag gemiddeld 75 arbeiders. 15 000 krijgsgevangenen stierven aan uitputting, ziekte en ondervoeding (7000 Britten, 4500 Australiërs, 130 Amerikanen en 3000 Nederlanders). Daarnaast stierven ongeveer 100 000 Thaise en Indonesische romoesja's en Birmaanse en Maleisische dwangarbeiders bij de aanleg.

Johan werd ziek en overleed op 14 mei 1943 in kamp Tarsao Thailand aan dysenterie en uitputting. Hij is 47 jaar geworden en ligt begraven op Kanchanaburi War Cemetery.

Meer informatie

[Huwelijk Lijsbeth Prins & Johan Petrus Jacob van Ewijk & Pieter Prins & Johan Pieter Jacob van Ewijk & Dina Wilhelmina Woerdeman & Wilhelmina Antonia Spoor op 7 oktober 1920 te Leiden » Open Archieven](#)

[Achter-kawat-en-Gedek.pdf \(s-i-d.nl\)](#)

[Johan Peter Jacob van Ewijk \(oorlogsgravenstichting.nl\)](#)

[Johan Peter Jacob van Ewijk | Erelijst van Gevallenen 1940-1945](#)

[428 | Nationaal Archief](#)

[bol.com | Een man zonder ring, F.J. van der Veer | 9789073304291 | Boeken](#)

[Japanse interneringskaarten, Surname: Ewijk \(フォーム エイワイク\) | Nationaal Archief](#)

[Regeringsalmanak voor Nederlandsch-Indië - Dutch East Indies - Google Boeken](#)

[Regerings-almanak voor Nederlandsch-Indie... - Dutch East Indies - Google Boeken](#)

[Algemeen handelsblad voor Nederlandsch-Indië » 20 apr 1927 - Art. 21 | Delpher](#)

[De locomotief » 03 jun 1935 - Art. 160 | Delpher](#)

Het Indische Leidersblad juni 1937

[De locomotief » 12 jul 1938 - Art. 218 | Delpher](#)

[Java Party 12 \(japansekrijgsgevangenkampen.nl\)](#)

[Maebashi Maru 2.htm](#)

[Birma-Siam-spoorweg \(japansekrijgsgevangenkampen.nl\)](#)

Het Indisch Leidersblad, januari 1941

[Birma-Siam-spoorweg - Wikipedia](#)

[De Birma-spoorlijn - Spoorlijn van de dood | Historiek](#)

[Birma-Siam Spoorweg - SHBSS](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.